

ΕΤΟΣ 54ον

31 Δεκεμβρίου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 53 (2796)

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ

«βάπτισμα μετανοίας»

Τό σημερινό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἐντάσσεται στόν ἐορτολογικό κύκλιο τῶν Θεοφανείων, ἐορτή μέ τήν ὁποία ὀλοκληρῶνεται τό Ἅγιο Δωδεκαήμερο. Ἡ ἀρχή τοῦ κατά Μάρκον Εὐαγγελίου μᾶς παρουσιάζει τή ζωή καί δράση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη Προδρόμου. Κεντρική θέση στό κήρυγμά του κατεῖχε τό βάπτισμα τῆς μετάνοιας, γι' αὐτό καί ἔλαβε τό προσωνύμιο Βαπτιστής.

Ἀπό τήν ἐποχή ἐκείνη μέχρι σήμερα τό βάπτισμα κατέχει κεντρική θέση στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ἀποτελεῖ τό μυστήριο τῆς χριστιανικῆς μυσήσεως.

Ἔνταξη στήν Ἐκκλησία

Ἡ ἔνταξη, ὅπως καί ἡ παραμονή στήν Ἐκκλησία πραγματοποιεῖται μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀνθρώπινη συνεργία. Ἡ ἐμμονή στή χριστιανική πίστη, ἡ συμμετοχή στά μυστήρια καί ἡ συνεχῆς τροφοδοσία μέ τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου ἀποτελοῦν ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά τή ζωή ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Ἐκκλησία δέχεται στούς κόλπους της ὄλους ἀνεξαιρέτα. Ἡ χάρη ὁμως τοῦ Θεοῦ, πού προσφέρεται μέ τό χριστιανικό βάπτισμα, δέν ἀνακαινίζει μαγικά τοῦς ἀνθρώπους χωρίς τή θέλησή τους. Γι' αὐτό καί στήν Ἐκκλησία πολλοί παραμένουν πονηροί καί ἀδιόρθωτοι. Ὁ διαχωρισμός ἀνάμεσά τους θά γίνῃ ἀπό τόν Θεό κατά τήν τελική κρίση.

Δεύτερο βάπτισμα

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μιλοῦν συχνά καί γιά δεύτερο βάπτισμα, πού τό ταυτίζουν μέ τή μετάνοια. Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος λῆει ὅτι στό πρῶτο βάπτισμα τό νερό τῆς κολυμβήθρας καί τό μύρο τοῦ χρίσματος προσημαίνουν ἀντίστοιχα τά δάκρυα τοῦ πιστοῦ καί τό vonτό μύρο τοῦ Πνεύματος. Ἡ ἀλήθεια τοῦ βαπτίσματος βρίσκεται στό δεύτερο βάπτισμα.

Τό δεύτερο αὐτό βάπτισμα εἶναι ἡ ὀλοκλήρωση τοῦ πρώτου, πού πραγματο-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. α' 1-8)

Ὁ Πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ

Ἄρχη τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς Προφήταις· Ἰδοῦ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν Ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρῶσων **βάπτισμα μετανοίας** εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δεσματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἀγρίου. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

ποιεῖται μὲ τὴν ἀνθρώπινη συνεργία. Ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἀπὸ μόνῃ της, ἀλλὰ χρειάζεται τὴν προσωπικὴ βίωσή της ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἐπιβλέψτε ἢ καρποφορία ὄλων τῶν μυστηρίων προϋποθέτει τὴν ἀνθρώπινη συγκατάθεση καὶ συνεργασία. Τὸ ἴδιο βέβαια ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ βάπτισμα. Ἐδῶ ὅμως ἀνακύπτει τὸ πρόβλημα τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ. Πῶς προεξοφλεῖται ἢ συγκατάθεσι τῶν νηπίων πού βαπτίζονται;

Νηπιοβαπτισμός

Ὁ νηπιοβαπτισμὸς δὲν καθιερώθηκε ἐξαρχῆς στὴν Ἐκκλησία. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἦταν τελείως ἄγνωστος. Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνες τὸ βάπτισμα γινόταν συνήθως σὲ ὠριμὴ ἡλικία. Ἡ ἀπόταξη τῆς εἰδωλολατρίας καὶ ἡ ἔνταξη στὴν Ἐκκλησία συνδέονταν μὲ τὴν οὐσιαστικὴ ἀλλοίωσι καὶ τὴν τυπικὴ ὠρίμανση τῶν προσερχομένων. Ἦδη ὅμως ἀπὸ τὸν δεύτερο αἰῶνα παρουσιάστηκαν περιπτώσεις ἀνήλικων πού προσέρχονταν στὴν Ἐκκλησία καὶ βαπτίζονταν, ἐνῶ ἀπὸ τὸν τρίτο αἰῶνα ἀναφέρονται καὶ περιπτώσεις νηπιοβαπτισμοῦ, πού μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου γενικεύθηκε καὶ καθιερώθηκε.

Τὰ παιδιά ἀνατρέφονταν σὲ χριστιανικὸ περιβάλλον. Οἱ χριστιανοὶ γονεῖς δὲν ἤθελαν νὰ φύγουν αὐτὰ ἀπὸ τῆ ζωῆ ἀβάπτιστα, σὲ περίπτωσι πρόωρου θανάτου. Γι' αὐτὸ φρόντιζαν νὰ τὰ βαπτίσουν ἀπὸ τὴ νηπιακὴ τους ἡλικία. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀποδοκίμαζε τὴν ἀναβολὴ τοῦ βαπτίσματος καὶ συνιστοῦσε τὴν βαπτισμὸν τῶν νηπίων. Ἐπιβλέψτε τὸ βάπτισμα δὲν γίνεται μόνο γιὰ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ βαπτιζόμενου, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἔνταξή του στὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ μεταμόρφωσή του σὲ κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως ἀναφέρει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἡ ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἔγινε σύμφωνα μεῖ ἐκεῖνο πού εἶναι γραμμένον εἰς τοὺς προφήτας: «Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὶν ἀπὸ σέ, ὁ ὁποῖος θά προετοιμάσῃ τὸν δρόμον σου ἐμπρὸς σου. Φωνὴ ἐνός πού φωνάζει εἰς τὴν ἔρημον· ἐτοιμαῖσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, κάμετε ἴσους τοὺς δρόμους του». Ἐμφανίσθηκε ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἐβάπτιζεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκήρυτε **βάπτισμα μετανοίας** πρὸς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐρχότανε πρὸς αὐτὸν ὁλόκληρη ἡ χώρα τῆς Ἰουδαίας καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐβαπτίζοντο ὅλοι ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, ἀφοῦ ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας των. Ὁ Ἰωάννης ἐφοροῦσε ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλου καὶ δερματίνην ζώνην γύρω ἀπὸ τὴν μέσσην του καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ ἄγριο μέλι. Ἐκήρυτε καὶ ἔλεγε, «Ἔρχεται ὑστερα ἀπὸ ἐμέ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ ἐμέ καὶ τοῦ ὁποιοῦ δέν εἶμαι ἱκανὸς νὰ σκύψω καὶ νὰ λύσω τὰ λουριά ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του. Ἐγὼ σὰς ἐβάπτισα με νερό, αὐτὸς ὁμως θά σὰς βαπτίσῃ με Ἅγιον Πνεῦμα».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήσιων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Τὴν εὐθύνη γιὰ τὴ χριστιανικὴ ἀγωγή τοῦ παιδιοῦ ἀναλαμβάνει ἔτσι ὁ ἀνάδοχος. Ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς δέν πρέπει νὰ περιορίζονται στὴ φυσικὴ μόνο συντήρηση τοῦ παιδιοῦ. Ὁφείλουν νὰ φροντίζουν καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση καὶ στήριξή του.

Ἡ σημερινή κατάσταση

Δυστυχῶς σήμερα τὸ βάπτισμα δέν τελεῖται με τίς προϋποθέσεις πού ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία. Πολλοὶ τὸ ἀντιλαμβάνονται σάν ἓνα κοινωνικὸ γεγονός. Σήμερα ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στὴν κοινωνικὴ ζωὴ εἶναι ἐξασθενημένη· ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς κοινωνίας εἶναι συχνά ξένη ἢ καὶ ἀντίθετη πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴ πίστη. Καὶ τὸ πρόβλημα αὐτὸ ὀξύνεται περισσότερο με τὴν ἀδιαφορία τῶν ἀναδόχων, τῶν γονέων ἢ καὶ τῶν κληρικῶν ἀπέναντι στὴ μεγάλη εὐθύνη τους. Ἔτσι θριαμβεῖ τὸ καθεστῶς τῶν κατὰ συνθήκη χριστιανῶν, πού ζοῦν χωρὶς πραγματικὴ σχέση ἢ ἀκόμη καὶ με σαφῆ ἀντίθεση πρὸς τὴν πίστη τους.

31 Δεκεμβρίου 2006: ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

«Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, Δαβὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου».

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων· Μελάνης ὁσίας τῆς Ρωμαίας († 449),
Ζωπικοῦ ὀρφανοτρόφου († δ' αἰ.).

Ἦχος: δ' – Ἐωθινόν: Ζ' – Ἀπόστολος: Β' Τιμ. δ' 5-8 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. α' 1-8.

Η ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 7 Ἰανουαρίου, Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ἀπόστολος: Πράξ. ιθ' 1-8 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. α' 29-34.

Γι' αυτό και πρέπει να αναθεωρηθεί ο τρόπος με τον οποίο τελείται το μυστήριο της χριστιανικής μυσίας, χωρίς βέβαια να καταργηθεί ο νηπιοβαπτισμός. Είναι πολύ χρήσιμο να προηγηθεί μία ουσιαστική επικοινωνία των γονέων με τον ιερέα, όχι απλά και μόνο για να δηλωθεί η ημερομηνία της βάπτισσης αλλά για να γίνει μία πνευματική συζήτηση και ενημέρωση. Οι χριστιανοί γονείς να εξομολογούνται και να κοινωνούν πριν τη βάπτισμα του παιδιού, έφ'σον δεν το κάνουν ήδη συστηματικά. Η επιλογή του αναδόχου να γίνεται με βάση πνευματικά κριτήρια και όχι με βάση συμφέροντα ή φιλίες. Η εξασφάλιση κλίματος κατάνυξης και ιεροπρέπειας κατά την τέλεση του μυστηρίου είναι επίσης απαραίτητη. Είναι χρέος όλων να έχουν κατά νου ότι ο τρόπος με τον οποίο μία Έκκλησία εντάσσει και ενσωματώνει τα νέα μέλη της φανερώνει τον βαθμό της αυθεντικότητας ή της έκκοσμηκείσεώς της.

Άρχιμ. Γ. Χ.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ: Δραγατσανίου 2, Πλατ. Κλαυθμώνος, Τ.Κ. 105 59, Τηλ. 210-3310.977, 210-3228.637 (καί Fax), Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν (Ε.Κ.Π.Α) Πανεπιστημιόπολη-Ζωγράφου, Τηλ. 210-7275.853, Κεντρική διάθεση, Ἰαοίου 1, Τ.Κ. 115 21, Τηλ. 210-7272.381, Fax 210-7272380.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ἐθνικῆς Ἀρμύνης 9α καί Τσιμισκῆ, Τ.Κ. 546 21, Τηλ. 2310-275.126, Fax 2310-278.559.

ΠΑΤΡΑ: Ρ.Φεραίου 143 καί Φιλοποίμενος 24, Τ.Κ. 262 21, Τηλ. καί Fax 2610-223.110.

**Ἀκοῦστε τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ΤΩΡΑ καὶ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΑ
Γιὰ περισσότερες Πληροφορίες: 210 72 98 222**

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στὸ Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm
